

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

3 ta' Ottubru 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Xiri ta' prodotti tal-ikel – Tnaqqis tat-taxxa tal-input imqallsa – Rifjut ta' tnaqqis – Fornitur possibbilment fittizju – Frodi tal-VAT – Rekwiżiti dwar l-għarfien min-naħa tax-xerrej – Regolament (KE) Nru 178/2002 – Obbligi ta' trażżabbiltà ta' prodotti tal-ikel u ta' identifikazzjoni tal-fornitur – Regolamenti (KE) Nru 852/2004 u (KE) Nru 882/2004 – Obbligi ta' reżistrazzjoni ta' operaturi fis-settur tal-ikel – Effett fuq id-dritt għal tnaqqis tal-VAT”

Fil-Kawża C-329/18

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Augstāk tiesa (il-Qorti Suprema, il-Latvja), permezz ta' deċiżjoni tal-10 ta' Mejju 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-17 ta' Mejju 2018, fil-proċedura

Valsts ieņēmumu dienests

vs

“Altic” SIA,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Prechal, President tal-Awla, F. Biltgen (Relatur), J. Malenovský, C. G. Fernlund u L. S. Rossi, Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Bobek,

Reżistratur: M. Aleksejev, Kap ta' Diviżjoni,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-6 ta' Marzu 2019,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal “Altic” SIA, minn A. Purmalis, advokāt,
- għall-Gvern Latvjan, minn I. Kucina u V. Soģeca, b'ala aģenti,
- għall-Gvern Spanjol, minn L. Aguilera Ruiz, b'ala aģent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u J. Jokubauskaitė kif ukoll minn A. Sauka, b'ala aģenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati fis-seduta tat-22 ta' Mejju 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 168(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-UE 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-UE 2007, L 335, p. 60), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE tat-13 ta' Lulju 2010 (l-UE 2010, L 189, p. 1) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva 2006/112”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn il-Valsts iešādumu dienests (l-Awtorità tat-Taxxa tal-Istat, il-Latvja, iktar 'il quddiem l-“Awtorità tat-Taxxa”) u “Altic” SIA, fir-rigward ta' talba għal tala, indirizzata lil Altic, tal-ammont tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) relatat max-xiri ta' erriegħa tal-kolza m'allsa u sussegwentement imnaqqsa minn Altic, flimkien ma' multa u interessi moratorji.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintużaw għall-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbli ta' persuna taxxabbli, il-persuna taxxabbli għandha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mill-VAT li għandha tallas dan li jsej:

(a) il-VAT dovuta jew im'allsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li għad iridu jtwettqu minn persuna taxxabli oħra”.

4 L-Artikolu 178(a) ta' din id-direttiva jipprevedi:

“Biex teherġita d-dritt ta' tnaqqis, persuna taxxabbli għandha tissodisfa l-kondizzjonijiet li jsejin:

(a) għall-finijiet ta' tnaqqis skont l-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, dan irid ikollu fattura magħmula skont it-Taqsimiet 3 sa 6 tal-Kapitolu 3 tat-Titolu XI”.

5 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 273 tal-imsemmija direttiva jiddisponi:

“L-Istati Membri jistgħu jimponu obbligi oħrajn li jidhrulhom meħtieġa biex jiġuraw il-bir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, sofett għall-mteħa ta' trattament indaqs bejn transazzjonijiet domestiġi u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jagħtux lok għal formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.”

6 Il-premessi 28 u 29 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 li jstabilixxi l-prinċipji ġenerali u l-mteħijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jstabilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u li jstabilixxi l-proċeduri fi kwistjonijiet ta' sigurtà ta' l-ikel (l-UE Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 15, Vol. 6, p. 463, rettifika fil-UE 2014, L 327, p. 9 u fil-UE 2016, L 227, p. 5) jistabilixxu:

“(28) L-esperjenza wriet li t-taddim tas-suq intern fl-ikel u l-għalf jista' jitqiegħed f'perikolu jekk ikun impossibbli li jiġi rintrafett l-ikel u l-għalf. Huwa għalhekk meħtieġ li tiġi stabbilita sistema komprensiva ta' rintrafettar fi dan in-negozju ta' l-ikel u għalf biex irtirar immirat u eħatt ikun jista' jtwettaq jew tagħrif mogħti lill-konsumaturi jew kontrolli uffizjali, biex b'hekk jiġi evitat potenzjal aktar wiesa' ta' tfixkil bla b'onn fil-każ ta' problemi dwar is-sigurtà ta' l-ikel.

(29) Huwa me?tie? li ji?i ?gurat li n-negozju ta' l-ikel jew dak ta' l-g?alf inklu? importatur ikun jista' ji?i identifikat ta' l-anqas in-negozju li minnu l-ikel, l-g?alf, l-annimal jew is-sustanza li tista' ti?i nkorporata fl-ikel jew l-g?alf tkun ?iet ipprovduta, biex ji?i ?gurat li waqt xi investigazzjoni, ir-rintra??abilità tkun tista' ti?i ?gurata fl-istadji kollha.”

7 G?all-finijiet ta' dan ir-regolament, il-punt 15 tal-Artikolu 3 ta' dan jiddefinixxi l-kelma “tra??abbiltà” b?ala li tfisser “il-kapa?ità li ji?i ntra??at u segwit ikel, g?alf, annimal li jipprodu?i ikel jew sustanza ma?suba biex tkun, jew mistennija li tkun inkorporata fl-ikel jew fl-g?alf, matul l-istadji kollha ta' produzzjoni, ippro?essar u tqassim”.

8 Skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(2) ta' dan ir-regolament:

“L-Istati Membri g?andhom ukoll ini??lu r-regoli dwar il-mi?uri u penalitajiet applikabbli g?all-ksur tal-li?i dwar l-ikel u l-g?alf. Il-mi?uri u l-penalitajiet ipprovduti g?andhom ikunu effettivi, proporzjonati u disswa?ivi.”

9 L-Artikolu 18 ta' dan l-istess regolament, intitolat “Tra??abbiltà”, huwa fformulat kif ?ej:

“1. It-tra??abilità ta' ikel, g?alf u annimali li jipprodu?u l-ikel, u kull sustanza o?ra ma?suba li tkun, jew mistennija li tkun, inkorporata fl-ikel jew fl-g?alf g?andha ti?i stabbilita fl-istadji kollha tal-produzzjoni, ippro?essar u tqassim.

2. L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel u l-g?alf g?andhom ikunu kapa?i li jidentifikaw kull persuna li tkun ipprovdiethom b'ikel, g?alf, annimal li jipprodu?i l-ikel, jew xi sustanza o?ra ma?suba li tkun, jew mistennija li tkun, inkorporata f'ikel jew g?alf.

G?al dan il-g?an, daww l-operaturi g?andhom ikollhom sistemi u pro?eduri m?addma li jkunu jippermettu li dan it-tag?rif jkun disponibbli fuq talba lill-awtoritajiet kompetenti.

[...]”

10 L-Artikolu 6(2) tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad?29 ta' April 2004 Dwar l-i?jene ta' l-o??etti ta' l-ikel (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 34, p. 319) jipprevedi:

“Partikolarment, kull operatur tan-negozju ta' l-ikel g?andu jinnotifika lill-awtoritajiet kompetenti xierqa, bil-metodu li dawn ta' l-a??ar je?tie?, dwar kull stabbiliment ta?t il-kontroll tag?hom li jwettaq kwalunkwe mill-istadji tal-produzzjoni, l-ippro?essar u d-distribuzzjoni ta' l-ikel, bil-g?an tar-re?istrazzjoni ta' tali stabbiliment.

L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel g?andhom ukoll jassiguraw li l-awtorità kompetenti ikollha dejjem l-informazzjoni a??ornata dwar l-istabbilimenti, inklu? bin-notifika ta' xi tibdil sinifikati fl-attivitajiet u xi g?eluq ta' stabbiliment e?istenti.”

11 L-Artikolu 31(1) tar-Regolament (KE) Nru 882/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad?29 ta' April 2004 dwar kontrolli uffi?jali mwettqa biex ti?i ?gurata l-verifikazzjoni tal-konformità mal-li?i ta' l-g?alf u l-ikel, mar-regoli dwar s-sa??a ta' l-annimali u l-welfare ta' l-annimali (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 45, p. 200, rettifika fil-?U 2015, L 187, p. 91) jiddisponi:

“(a) L-awtoritajiet kompetenti g?andhom jistabbilixxu pro?eduri g?all-operaturi fin-negozju ta' l-g?alf u l-ikel li g?andhom isegwu meta japplikaw g?ar-re?istrazzjoni ta' l-istabbilimenti tag?hom skond ir-Regolament (KE) Nru 852/2004, id-Direttiva [tal-Kunsill] 95/69/KE [tat?22 ta' Di?embru 1995 li tistabbilixxi l-kondizzjonijiet u l-arran?amenti g?all-approvazzjoni u r-re?istrazzjoni ta' ?erti

stabbilimenti u intermedjarji li joperaw fis-settur ta' l-g?alf ta' l-annimali u li temenda d-Direttivi 70/524/KEE, 74/63/KEE, 79/373/KEE u 82/471/KEE (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 18, p. 365,] jew regolament futur dwar l-i?jene ta' l-g?alf;

(b) Huma g?andhom i?ejju u j?ommu a??ornata lista ta' l-operaturi fin-negozju ta' l-g?alf u l-ikel li jkunu ?ew re?istrati. Fejn dik il-lista te?isti di?à g?al g?anijiet o?ra, din tista' tintu?a wkoll g?all-g?anijiet ta' dan ir-Regolament.”

Id-dritt Latvjan

12 Il-punt 1 tal-Artikolu 10(1) tal-likums par pievienot?s v?rt?bas nodokli (il-Li?i dwar il-VAT), fil-ver?joni tag?ha fis-se?? fid-data tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali, huwa fformulat kif ?ej:

“Hija biss persuna taxxabli rre?istrata [mal-Awtorità tat-Taxxa] li g?andha d-dritt, fid-dikjarazzjoni tal-VAT tag?ha, li tnaqqas mill-ammont tat-taxxa li g?andu jit?allas lit-Te?or, b?ala taxxa tal-input, l-ammont tat-taxxa indikat fuq il-fatturi li tkun ir?eviet minn persuni taxxabli o?ra g?all-merkanzija mixtrija jew g?all-provvista ta' servizzi li tkun ir?eviet sabiex ti?gura t-tran?azzjonijiet taxxabli tag?ha stess, inklu?i t-tran?azzjonijiet imwettqa barra mill-pajji? li kienu jkunu taxxabli li kieku twettqu fit-territorju nazzjonali.”

13 Skont l-Artikolu 10(12) ta' din il-li?i:

“L-ammont ta' taxxa indikat fuq il-fatturi li jirrigwardaw il-merkanzija u l-provvista ta' servizzi li tkun ir?eviet jista' jitnaqqas wara r-ri?ezzjoni tal-fattura relatata mal-imsemmija merkanzija u provvisti ta' servizzi r?evuti, jew wara li jit?allas l-ammont ta' taxxa indikat fuq il-fattura b?ala ?las bil-quddiem.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

14 Altic xtrat ?errieg?a tal-kolza ming?and “Sakorex” SIA matul ix-xhur ta' Lulju u ta' Awwissu 2011 u ming?and “Ulmar” SIA fix-xahar ta' Ottubru 2011. Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li dawn il-kumpanniji kkuntattjaw lil Altic billi rreferew g?ar-rikلامي tag?ha fuq il-midja u fuq l-internet. Din i?-?errieg?a tal-kolza ?iet ir?evuta u ma??una f'ma??en ta' “Vendo” SIA. Altic naqqset il-VAT im?allsa fir-rigward ta' dawn it-tran?azzjonijiet ta' xiri.

15 Wara st?arri? li sar fir-rigward ta' Altic, l-Awtorità tat-Taxxa, min-na?a tag?ha, ikkunsidrat li l-imsemmija tran?azzjonijiet ta' xiri ma kinux effettivament se??ew. Hija ordnat lil Altic t?allas il-VAT imnaqqsa kif ukoll multa u interessi moratorji.

16 L-administrat?v? rajona tiesa (il-Qorti Amministrattiva Distrettwali, il-Latvja) laqq?et ir-rikors g?al annullament tad-de?i?joni tal-Awtorità tat-Taxxa ppre?entat minn Altic. Id-de?i?joni ta' din il-qorti ?iet ikkonfermata mill-Administrat?v? apgabt tiesa (il-Qorti Amministrattiva Re?jonali, il-Latvja).

17 Din l-a??ar qorti rrilevat li ma kienx ikkontestat li ?-?errieg?a tal-kolza kienet ?iet ir?evuta fil-ma??en fid-dati u fil-kwantità indikata fin-nota tal-kunsinna ta' Vendo. Hija dde?idiet li, fid-dawl ta' dawn i?-?irkustanzi, Altic kienet a?ixxiet *in bona fide* u li kienet fdat b'mod s?i? fil-kapa?ità ta' Sakorex u ta' Ulmar li jikkunsinnaw il-merkanzija prevista kuntrattwalment, kapa?ità li ma kienx l-obbligu ta' Altic li tivverifika. F'dan ir-rigward, l-Awtorità tat-Taxxa ma kinitx indikat liema azzjonijiet spe?ifi?i, li jirri?ultaw mil-le?i?lazzjoni rilevanti, Altic kienet naqset milli tie?u g?all-finijiet ta' tali verifika.

18 L-Awtorità tat-Taxxa appellat fil-kassazzjoni quddiem il-qorti tar-rinviju, ji?ifieri l-Augst?k? tiesa (il-Qorti Suprema, il-Latvja). Hija ssostni li, konformement mar-Regolament Nru 178/2002, l-

operaturi fis-settur tal-ikel għandhom ikunu jistgħu jidentifikaw kull sustanza ma'suba għal jew li tista' tiġi inkorporata fil-prodotti tal-ikel jew fl-għalf u għandu, għal dan il-għan, ikollhom sistemi u proċeduri li jippermettu li l-informazzjoni tkun disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti. Għaldaqstant, Altic ma kinitx wettqet verifiki minimi fir-rigward tal-partijiet kontraenti tagħha u lanqas ma vverifikat li huma kienu rreżistrati mal-Aġenzija għas-Sigurtà tal-Ikel u Veterinarja tal-Latvja. Minn dan jirriżulta li Altic kienet taf jew kellha tkun taf li hija kienet involuta f'leżjoni abbużiva tas-sistema komuni tal-VAT.

19 Skont il-qorti tar-rinviju, ma huwiex ikkontestat li jeżistu indizji li Sakorex u Ulmar huma impriji fittizji u li l-oriġini tal-merkanzija inkwistjoni ma tistax tiġi stabbilita. Konsegwentement, tqum il-kwistjoni dwar jekk Altic kinitx taf jew kellhiex tkun taf li t-tranżazzjonijiet inkwistjoni fil-kawża prinċipali kienu involuti fi frodi tal-VAT.

20 F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tirrileva li ebda prova ma tikkonferma li l-erriegħa tal-kolza mixtrija kienet intiża esklużivament għall-użu fil-produzzjoni ta' karburant, kif tallega Altic, jew tal-inqas li ma kienu fl-ebda każ marbuta mal-katina alimentari. Konsegwentement, hemm lok li jiġi kkunsidrat li, fir-rigward tal-imsemmija tranżazzjonijiet, Altic kellha tikkonforma ruħha mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 178/2002.

21 L-imsemmija qorti ssemmi li l-Artikolu 18 ta' dan ir-regolament jistabbilixxi l-prinċipji ġenerali tat-trażabbiltà tal-prodotti tal-ikel kif ukoll tal-identifikazzjoni tal-fornituri tagħom. Fir-rigward ta' din l-identifikazzjoni, hija tirrileva li, għalkemm l-imsemmi regolament ma jippreżax sa fejn imprija għandha tidentifika l-fornitur tagħha, mil-Linji Gwida għall-implimentazzjoni tal-Artikoli 11, 12, 14, 17, 18, 19 u 20 tar-Regolament Nru 178/2002 tas-26 ta' Jannar 2010, li jinsabu fil-konklużjonijiet tal-Kumitat Permanenti tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-Katina Alimentari u s-Saħħa tal-Annimali, jirriżulta li l-imprija għandhom iċċommu informazzjoni fuq l-isem u l-indirizz tal-fornitur tal-prodott kif ukoll fuq l-identifikazzjoni ta' dan il-prodott.

22 Il-qorti tar-rinviju tistaqsi, madankollu, jekk l-għan tar-Regolament Nru 178/2002, li jikkonsisti f'li tiġi ggarantita s-sigurtà tal-ikel, jeżi?ix il-prova ta' diliġenza ikbar tal-operatur fis-settur tal-ikel f'dak li jirrigwarda l-għażla tal-parti kontraenti tiegħu, fatt li jobligah jagħmel spezzjonijiet fir-rigward tiegħu, b'mod partikolari tar-reżistrazzjoni tiegħu mal-awtoritajiet kompetenti, u jekk, fl-assenza ta' tali diliġenza, id-drift għal tnaqqis tal-VAT jistax jiġi rrifjutat lil dan l-operatur. F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, barra minn hekk, jekk, fid-dawl ta' dan l-istess għan, il-fatt, għal Altic, li tkun ivverifikat il-kwalità tal-merkanzija kkunsinnata jistax ikun ta' natura li jnaqqas tali obbligu li twettaq eżami iktar fil-fond tal-parti kontraenti.

23 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tirrileva li, skont l-Awtorità tat-Taxxa, l-assenza ta' verifika minn Altic tar-reżistrazzjoni tal-partijiet kontraenti mal-Aġenzija għas-Sigurtà tal-Ikel u Veterinarja turi li din il-kumpannija kienet taf jew kellha tkun taf li t-tranżazzjonijiet inkwistjoni fil-kawża prinċipali kienu relatati ma' frodi tal-VAT. Din il-qorti tqis, madankollu, li, għalkemm il-verifika tar-reżistrazzjoni ta' imprija fis-settur tal-ikel prevista fid-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti Nri 852/2004 u 853/2004 tippermetti li jiġi għurat li din tipparteġipa legalment fil-katina alimentari, ir-reżistrazzjoni ta' imprija ma teskludix li l-attività ekonomika ta' din tal-aħħar tkun fittizja u, għall-kuntrarju, l-assenza ta' reżistrazzjoni ma tippermettix li tiġi ddikjarata awtomatikament tali natura fittizja, b'tali mod li l-assenza ta' verifika ma tistax issostni b'mod deċiżiv il-konklużjoni tal-Awtorità tat-Taxxa.

24 F'dawn iż-żirkustanzi, l-Avgust?k? tiesa (il-Qorti Suprema) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li jejjin:

"1) L-Artikolu 168(a) tad-Direttiva [2006/112], fid-dawl tal-għan tar-Regolament [...] Nru 178/2002 li tiġi ggarantita s-sigurtà fl-ikel (b'mod partikolari billi tiġi ggarantita r-rintrażabbiltà tal-

prodotti tal-ikel), għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix ir-rifjut li titnaqqas it-taxxa tal-input fil-każ li fih il-persuna taxxabbli involuta fil-katina tal-ikel ma wrietx, fl-għajnejha tal-kontroparti tagħha, diliżenja ikbar (li tmur lil hinn mill-prattika kummerċjali abitwali) li tikkonsisti, essenzjalment, fl-obbligu li jitwettqu verifiki dwar il-kontroparti kuntrattwali, iċċa, fl-istess waqt, din il-persuna taxxabbli vverifikat il-kwalità tal-prodotti tal-ikel, u b'hekk issodisfat l-għajnejha tar-Regolament Nru 178/2002?

2) Ir-rekwiżit stabbilit fl-Artikolu 6 tar-Regolament Nru 852/2004 u fl-Artikolu 31 tar-Regolament Nru 822/2004, dwar ir-reżistrazzjoni ta' impriza tal-ikel, interpretat fid-dawl tal-Artikolu [168(a)] tad-Direttiva [2006/112], jimponi l-obbligu fuq il-parti li tiffirma kuntratt ma' din l-impriza li tivverifika r-reżistrazzjoni tagħha, u din il-verifika hija rilevanti għall-finijiet li jiġi ddeterminat jekk din il-parti kinitx taf jew kienx imissha kienet taf li kienet involuta f'tranżazzjoni ma' tali kumpannija fittizja, fid-dawl tal-karatteristiċi partikolari tat-tranżazzjoni inkwistjoni?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

25 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112 għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi li d-dritt għal tnaqqis tal-VAT tal-input imqallsa jiġi rrifjutat lil persuna taxxabbli li tipparteċipa fil-katina alimentari għarrauni li din il-persuna taxxabbli ma osservatx l-obbligi dwar l-identifikazzjoni tal-fornituri tagħha, għall-finijiet tat-trażżabbiltà tal-prodotti tal-ikel, li huma imposti fuqha skont l-Artikolu 18(2) tar-Regolament Nru 178/2002.

26 Fl-ewwel lok, għandu jifhem li, skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, id-dritt tal-persuni taxxabbli li jnaqqsu, mill-VAT li huma responsabbli għall-ġlas tagħha, dik il-VAT dovuta jew imqallsa għall-merkanzija mixtrija jew għas-servizzi rġevuti minnhom fi stadju preġedenti jikkostitwixxi prinċipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT. Is-sistema ta' tnaqqis hija intiqa sabiex l-imprenditur jinġeles għalkollox mill-piż tal-VAT dovuta jew imqallsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomiċi tiegħu kollha, sakemm l-attivitajiet tiegħu huma, b'ala prinċipju, huma stess suġġetti għall-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C-101/16, EU:C:2017:775, punti 35 u 37 kif ukoll il-urisprudenza ġġitata).

27 Id-dritt għal tnaqqis jagħmel parti integrali mill-mekkaniżmu tal-VAT u b'ala prinċipju ma jistax jiġi limitat sakemm ir-rekwiżiti jew il-kundizzjonijiet kemm materjali kif ukoll formali li għalihom huwa suġġett dan id-dritt jiġu osservati mill-persuni taxxabbli li jixtiequ jeġġeritawh (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C-101/16, EU:C:2017:775, punti 36 u 38 kif ukoll il-urisprudenza ġġitata).

28 Minbarra dawn ir-rekwiżiti jew kundizzjonijiet materjali u formali, li jirriġultaw mill-Artikolu 168(a) u mill-Artikolu 178(a) tad-Direttiva 2006/112 (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C-101/16, EU:C:2017:775, punti 39 u 40), l-Artikolu 273 ta' din id-direttiva jippermetti lill-Istati Membri, ta't terti kundizzjonijiet, li jipprevedu obbligi oħra li huma jqisu neġessarji sabiex jiġguraw il-ġbir korrett tal-VAT u sabiex tiġi evitata l-frodi.

29 Fit-tieni lok, għandu jinfakkar ukoll li l-?lieda kontra l-frodi, l-eva?joni fiskali u l-eventwali abbu?i hija għan rikonoxxut u inkora??ut permezz tad-Direttiva 2006/112. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-partijiet f'kaw?a ma jistgħux jinvokaw in-normi tad-dritt tal-Unjoni għal finijiet frawdolenti jew abbu?ivi. Għaldaqstant, huma l-awtoritajiet u l-qrati nazzjonali li għandhom jirrifjutaw li jagħtu l-benefi??ju tad-dritt għal tnaqqis jekk ji?i stabbilit, abba?i ta' elementi o??ettivi, li dan id-dritt huwa invokat b'mod frawdolenti jew abbu?iv (sentenza tat?13 ta' Marzu 2014, FIRIN, C?107/13, EU:C:2014:151, punt 40 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Jekk dan huwa l-ka? meta frodi fiskali titwettaq mill-persuna taxxabbli nnifisha, dan huwa wkoll il-ka? meta persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li, permezz tax-xiri magħmul minnha, hija kienet qiegħda tipparte?ipa fi tranżazzjoni involuta fi frodi tal-VAT (sentenza tat?22 ta' Ottubru 2015, PPUH Stehcemp, C?277/14, EU:C:2015:719, punt 48 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Huwa l-obbligu tal-awtorità fiskali, li tkun ikkonstatat frodi jew irregolaritajiet imwettqa mill-persuna li to?ro? il-fattura, li tistabbilixxi, fid-dawl ta' elementi o??ettivi u mingħajr ma d-destinatarju ta' din il-fattura ji?i obligat iwettaq verifiki li ma huwiex obligat iwettaq, li dan id-destinatarju kien jaf jew kellu jkun jaf li t-tranżazzjoni li fuqha huwa bba?at id-dritt għal tnaqqis kienet involuta fi frodi tat-taxxa fuq il-VAT (sentenza tat?22 ta' Ottubru 2015, PPUH Stehcemp, C?277/14, EU:C:2015:719, punt 50 u l-?urisprudenza ??itata).

32 Fir-rigward tal-livell ta' dili?enza me?tie? mill-persuna taxxabbli li tixtieq te?er?ita d-dritt tagħha għal tnaqqis tal-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-operaturi li jie?du kull mi?ura li tista' ra?onevolment ti?i me?tie?a minnhom sabiex ji?i ?gurat li t-tranżazzjonijiet tagħhom ma jkunux involuti fi frodi, kemm jekk tkun frodi tal-VAT jew frodi o?ra, għandhom ikunu jistgħu jafdaw fil-legalità ta' dawn it-tranżazzjonijiet mingħajr ir-riskju li jtilfu d-dritt tagħhom li jnaqqsu l-VAT tal-input im?allsa, peress li d-determinazzjoni tal-mi?uri tista', f'ka? b?al dan, tkun ra?onevolment me?tie?a minn persuna taxxabbli għal dan l-iskop u dan essenzjalment jiddependi mi?-?irkustanzi tal-ka? (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal?21 ta' ?unju 2012, Mahagében u Dávid, C?80/11 u C?142/11, EU:C:2012:373, punti 53 u 59, kif ukoll tat?22 ta' Ottubru 2015, PPUH Stehcemp, C?277/14, EU:C:2015:719, punt 51).

33 Fil-kaw?a prin?ipali, l-Awtorità tat-Taxxa, billi qieset li l-fornituri ta' Altic kienu impri?i fittizji u li għalhekk kienet kwistjoni ta' frodi għas-sistema komuni tal-VAT, irrifjutat lil Altic id-dritt għal tnaqqis tal-VAT. Hija kkunsidrat b'mod partikolari li Altic, b?ala operatur fis-settur tal-ikel, kienet obligata twettaq verifika fil-fond tal-partijiet kontraenti tagħha skont l-Artikolu 18(2) tar-Regolament Nru 178/2002. In-nuqqas ta' osservanza ta' tali obbligu juri li Altic kienet taf jew kellha tkun taf li hija kienet qiegħda tipparte?ipa fi tranżazzjonijiet involuti f'din il-frodi.

34 Issa, minn na?a, hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 46 tal-konklużjonijiet tiegħu, ir-rifjut tad-dritt għal tnaqqis tal-VAT b?ala konsegwenza tan-nuqqas ta' osservanza tal-obbligi li jirri?ultaw mill-imsemmija dispożizzjoni tar-Regolament Nru 178/2002 ma għandu l-ebda ba?i legali fid-Direttiva 2006/112. L-obbligi previsti fir-Regolament Nru 178/2002 huma fil-fatt estranji għar-rekwi?iti jew għall-kundizzjonijiet materjali u formali tad-dritt għal tnaqqis previsti minn din id-direttiva. Lanqas ma jirri?ulta mill-elementi li l-Qorti tal-?ustizzja għandha għad-dispożizzjoni tagħha li l-imsemmija ra?uni għal rifjut hija bba?ata fuq il-le?i?lazzjoni nazzjonali rilevanti fil-qasam tal-VAT.

35 Min-na?a l-o?ra, u fir-rigward tal-fatt li, skont il-konstatazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju, Altic kienet tipparte?ipa fil-katina alimentari u kellha għalhekk tikkonforma ru?ha mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 178/2002, hemm lok li ji?i rrilevat li l-obbligu marbut mat-tra??abbiltà tal-prodotti tal-ikel previst fl-Artikolu 18(2) ta' dan ir-regolament isegwi għan differenti minn dak tal-iskoperta tal-frodi tal-VAT. Fil-fatt, mill-premessi 28 u 29 tal-imsemmi regolament jirri?ulta li l-

obbligu ta' identifikazzjoni tal-fornituri ta' prodotti tal-ikel g?andu l-g?an li jippermetti li jsir irtirar immirat u pre?i? tag?hom u li jinforma lill-konsumaturi jew lill-ispetturi uffi?jali, sabiex ti?i evitata l-eventwalità ta' tfixkil iktar sostanzjali fis-suq intern. In-nuqqas ta' osservanza ta' dan l-obbligu jista' jwassal g?al sanzjonijiet previsti mid-dritt nazzjonali, konformement mat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(2) ta' dan l-istess regolament.

36 Minn dan isegwi li tali obbligu ma jistax jitqies, b?ala tali, li huwa mi?ura li l-adozzjoni tag?ha mill-persuna taxxabbli tista' ra?onevolment tintalab sabiex din ti?gura ru?ha li t-tran?azzjonijiet tag?ha ma humiex involuti fi frodi fis-sistema komuni tal-VAT. G?aldaqstant, hekk kif l-Avukat ?enerali rrileva fil-punt 56 tal-konkluzjonijiet tieg?u, l-eventwali ksur ta' dan l-obbligu ma jistax ji?ustifika, wa?du u b'mod awtomatiku, ir-rifjut lil din il-persuna taxxabbli g?at-tnaqqis tal-VAT.

37 F'dan il-kuntest, huwa importanti, barra minn hekk, li jitfakkar li l-obbligu msemmi fl-Artikolu 18(2) tar-Regolament Nru 178/2002 jikkonsisti, skont it-termini stess ta' din id-dispo?izzjoni, fl-identifikazzjoni ta' kwalunkwe fornitur ta' prodott tal-ikel kif ukoll fl-istabbiliment ta' sistemi u ta' pro?eduri li jippermettu li tali informazzjoni titqieg?ed g?ad-dispo?izzjoni tal-awtoritajiet kompetenti fuq talba tag?hom.

38 F'dak li jirrigwarda d-data me?tie?a g?al din l-identifikazzjoni, g?andu ji?i kkunsidrat li din g?andha tippermetti li jintla?aq l-g?an ta' tra??abbiltà, kif deskritt fil-punt 35 ta' din is-sentenza, b'tali mod li, b?ala prin?ipju, huwa bi??ejjed li l-fornituri ji?u identifikati permezz tal-isem u l-indirizz tag?hom. Minn dan isegwi li l-argument invokat mill-Awtorità tat-Taxxa quddiem il-qorti tar-rinviju u mill-Gvern Latvjan fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, li jipprovdi li dan ir-regolament je?tie?, b?ala regola ?enerali, verifika fil-fond tal-parti kontraenti, ma jistax jintlaqa'.

39 Is-sitwazzjoni tkun differenti biss jekk ikun debitament stabbilit li, min?abba ?irkustanzi partikolari, ix-xerrej tal-prodotti tal-ikel ikkon?ernati kellu jkollu dubji serji dwar l-e?istenza jew l-identità vera tal-fornitur ta' dawn tal-a??ar li r-Regolament Nru 178/2002 jobbligah jidentifika, b'tali mod li jara li ji?gura l-imsemmija identità, u dan g?andu, jekk ikun il-ka?, ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

40 Jekk nassumu li dan huwa l-ka?, din i?-?irkustanza tista' tikkostitwixxi indizju fost o?rajn li, flimkien u b'mod konkordanti, jindikaw li din il-persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li kienet qieg?da tipparte?ipa fi tran?azzjoni involuta fi frodi tal-VAT.

41 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa ji?i rrifjutat lil persuna taxxabbli li tipparte?ipa fil-katina alimentari g?as-sempli?i ra?uni, li wie?ed jassumi li ?iet stabbilita kif xieraq, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju, li din il-persuna taxxabbli ma osservatx l-obbligi dwar l-identifikazzjoni tal-fornituri tag?ha, g?all-finijiet tat-tra??abbiltà tal-prodotti tal-ikel, li huma imposti fuqha skont l-Artikolu 18(2) tar-Regolament Nru 178/2002. In-nuqqas ta' osservanza ta' dawn l-obbligi jista' madankollu jikkostitwixxi element fost o?rajn li, flimkien u b'mod konkordanti, jindikaw li l-persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li kienet qieg?da tipparte?ipa fi tran?azzjoni involuta fi frodi tal-VAT, fatt li g?andu ji?i evalwat mill-qorti tar-rinviju.

Fuq it-tieni domanda

42 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112 g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-assenza ta' verifika, minn persuna taxxabbli li tipparte?ipa fil-katina alimentari, tar-re?istrazzjoni tal-fornituri tag?ha quddiem l-awtoritajiet kompetenti, konformement mal-Artikolu 6(2) tar-Regolament Nru 852/2004 u l-Artikolu 31(1) tar-Regolament Nru 882/2004, hija rilevanti g?all-finijiet li ji?i ddeterminat jekk il-persuna

taxxabbli kinitx taf jew kellhiex tkun taf li kienet qiegħda tipparte?ipa fi tranżazzjoni involuta fi frodi tal-VAT.

43 F'dan ir-rigward, l-Artikolu 6(2) tar-Regolament Nru 852/2004 jipprevedi li kull operatur tas-settur tal-ikel għandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti xierqa dwar kull wieġed mill-istabbilimenti involuti fil-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tal-prodotti tal-ikel fid-dawl tar-reżistrazzjoni ta' dawn tal-ażżar. Konformement mal-Artikolu 31(1)(a) u (b) tar-Regolament Nru 882/2004, l-awtoritajiet kompetenti huma obbligati li jiddefinixxu l-proċeduri li dawn l-operaturi għandhom isegwu meta jitolbu r-reżistrazzjoni tal-istabbilimenti tagħhom kif ukoll li jażżornaw lista ta' operaturi rreżistrati.

44 Għandu jiġi kkonstatat li r-Regolamenti Nri 852/2004 u 882/2004 ma jinkludu ebda obbligu għal operatur fis-settur tal-ikel li jivverifika jekk il-fornituri tiegħu humiex irreżistrati skont ir-rekwiżiti ta' dawn ir-regolamenti. Tali obbligu ta' verifika, għall-finijiet tat-tnaqqis tal-VAT, lanqas ma jirriżulta mid-Direttiva 2006/112.

45 Issa, hekk kif tfakkar fil-punt 31 ta' din is-sentenza, meta awtorità tat-taxxa tfittex li tistabbilixxi, wara l-konstatazzjoni ta' frodi jew ta' irregolaritajiet imwettqa minn min joġroġ il-fattura, li d-destinatarju ta' din il-fattura kien jaf jew kellu jkun jaf li t-tranżazzjoni invokata sabiex jiġi stabbilit id-dritt għal tnaqqis kienet involuta fi frodi tal-VAT, hija ma tistax teġi mill-imsemmi destinatarju verifika li ma humiex ir-responsabbiltà tiegħu (ara f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Ottubru 2015, PPUH Stehcemp, C-277/14, EU:C:2015:719, punt 50).

46 F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li awtorità tat-taxxa ma tistax teġi, mill-persuna taxxabbli li tixtieq teġerġita d-dritt għal tnaqqis tal-VAT, il-produzzjoni ta' dokumenti li joriġinaw mill-fornitur tagħha ta' ifrat u li jsemmu t-tikketti ta' widnejn l-annimali previsti fil-kuntest tas-sistema ta' identifikazzjoni u ta' reżistrazzjoni stabbilita bir-Regolament (KE) Nru 1760/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Lulju 2000 li jistabbilixxi sistema għall-identifikazzjoni u r-reżistrazzjoni tal-bhejjem tal-fart u dwar it-tikkettjar tal-laħam ta' -ħanga u tal-prodotti tal-laħam ta' -ħanga u li jgħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 820/97 (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 30, p. 248) (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Lulju 2013, Evita?K, C-78/12, EU:C:2013:486, punt 42).

47 Bl-istess mod, sabiex jiġi stabbilit li persuna taxxabbli li tipparte?ipa fil-katina alimentari kienet taf jew kellha tkun taf li l-fornituri tagħha kienu involuti fi frodi tal-VAT, l-Awtorità tat-Taxxa ma tistax tobbliga lil din il-persuna taxxabbli tivverifika li dawn tal-ażżar ikkonformaw ruħom mal-obbligi tagħhom ta' reżistrazzjoni kif mitluba mid-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-leġiżlazzjoni tal-prodotti tal-ikel.

48 Konsegwentement, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-assenza ta' verifika, minn persuna taxxabbli li tipparte?ipa fil-katina alimentari, tar-reżistrazzjoni tal-fornituri tagħha quddiem l-awtoritajiet kompetenti, konformement mal-Artikolu 6(2) tar-Regolament Nru 852/2004 u l-Artikolu 31(1) tar-Regolament Nru 882/2004, ma hijiex rilevanti għall-finijiet li jiġi ddeterminat jekk il-persuna taxxabbli kinitx taf jew kellhiex tkun taf li kienet qiegħda tipparte?ipa fi tranżazzjoni involuta fi frodi tal-VAT.

Fuq l-ispejje?

49 Peress li l-proġedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuta għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitgħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi:

1) L-Artikolu 168(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE tat-13 ta' Lulju 2010, għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi li d-dritt għal tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tal-input imqallsa jiġi rrifjutat lil persuna taxxabbli li tipparteċipa fil-katina alimentari għas-sempliċi raġuni, li wieċed jassumi li jiet stabbilita kif xieraq, fatt li għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinviju, li din il-persuna taxxabbli ma osservatx l-obbligi dwar l-identifikazzjoni tal-fornituri tagħha, għall-finijiet tat-trażabbiltà tal-prodotti tal-ikel, li huma imposti fuqha skont l-Artikolu 18(2) tar-Regolament (KE) Nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 li jistabilixxi l-prinċipji ġenerali u l-kożittijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jistabbilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-ikel u li jistabbilixxi l-proġeduri fi kwistjonijiet ta' sigurtà ta' l-ikel. In-nuqqas ta' osservanza ta' dawn l-obbligi jista' madankollu jikkostitwixxi element fost oġrajn li, flimkien u b'mod konkordanti, jindikaw li l-persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li kienet qiegħda tipparteċipa fi tranżazzjoni involuta fi frodi tal-VAT, fatt li għandu jiġi evalwat mill-qorti tar-rinviju.

2) L-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112, kif emendata bid-Direttiva 2010/45, għandu jiġi interpretat fis-sens li l-assenza ta' verifika, minn persuna taxxabbli li tipparteċipa fil-katina alimentari, tar-reżistrazzjoni tal-fornituri tagħha quddiem l-awtoritajiet kompetenti, konformement mal-Artikolu 6(2) tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 Dwar l-igjene ta' l-oġġetti ta' l-ikel u l-Artikolu 31(1) tar-Regolament (KE) Nru 882/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar kontrolli uffiċjali mwettqa biex tiġi għurata l-verifikazzjoni tal-konformità mal-liġi ta' l-għalf u l-ikel, mar-regoli dwar s-saħħa ta' l-annimali u l-welfare ta' l-annimali, ma hijiex rilevanti għall-finijiet li jiġi ddeterminat jekk il-persuna taxxabbli kinitx taf jew kellhiex tkun taf li kienet qiegħda tipparteċipa fi tranżazzjoni involuta fi frodi tal-VAT.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Latvjan.